

3.ÜNİTE

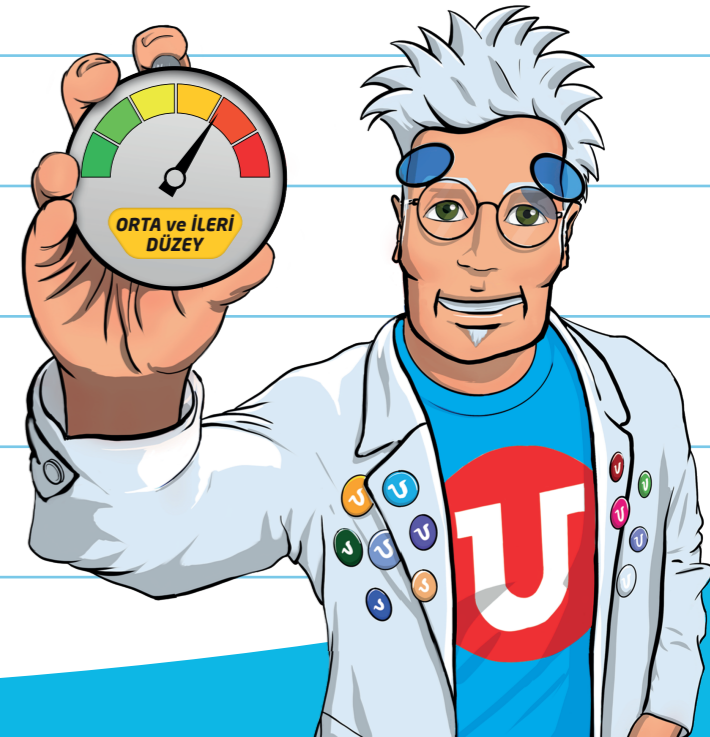
U

TYT Orta ve İleri Düzey Coğrafya Soru Bankası

İç Kuvvetler ve Türkiye'deki Etkileri

ERTAN VARLIK

İÇ KUVVETLER ve TÜRKİYE'DEKİ ETKİLERİ

İç Kuvvetler (Tektonizma)

Türkiye Tektonizması

Epirojenik Hareket

Volkanizma

Orojenik Hareket (Orojenez)

Deprem (Seizma)

Richter Ölçeği (Büyükölç)

Mercalli Cetveli (Şiddet)

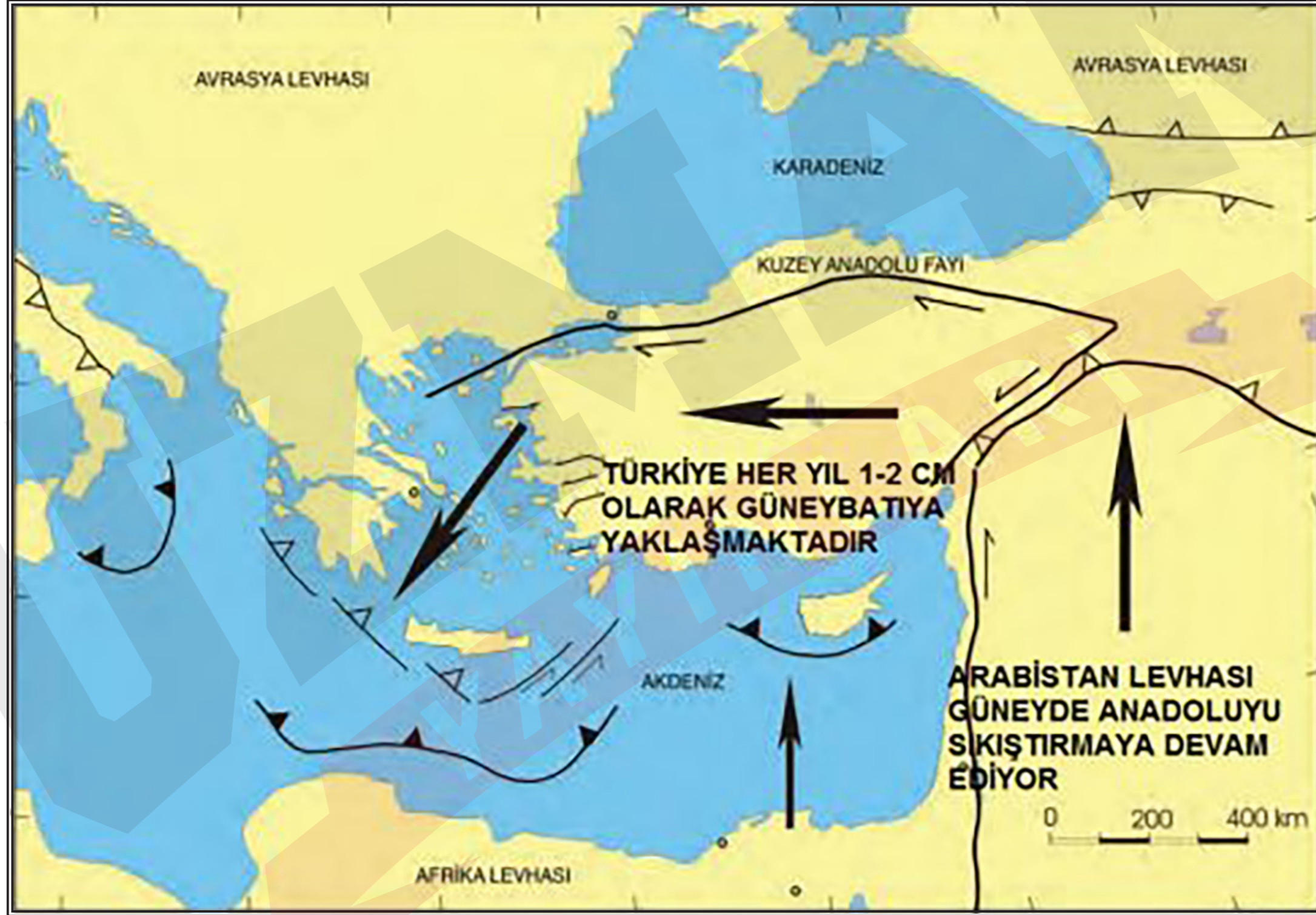

İÇ KUVVETLER (TEKTONİZMA)

- A) Epirojenik Hareket (Epirojenez)
- B) Orojenik Hareket (Orojenez)
- C) Volkanizma
- D) Depremler (Seizma)

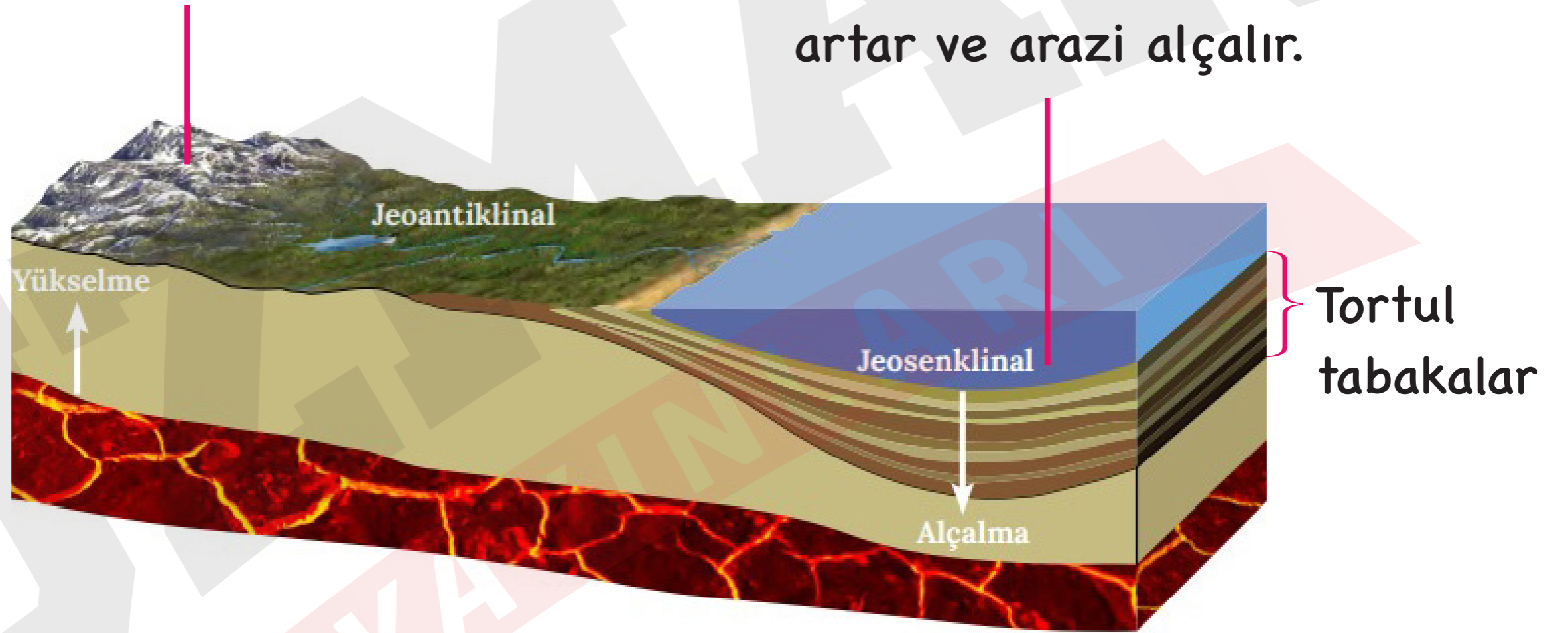
TÜRKİYE TEKTONİZMASI

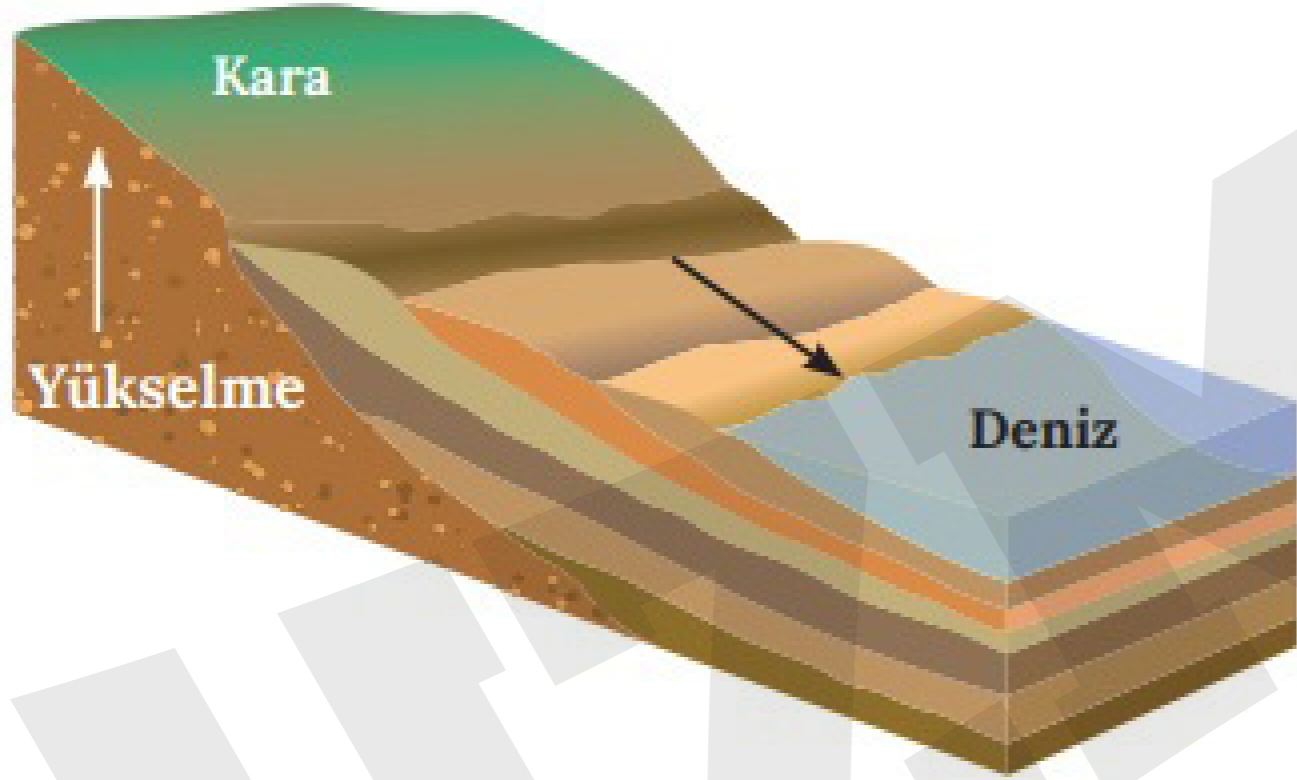
EPIROJENİK HAREKET

Aşınma sonucu yük azalır ve arazi yükselir.

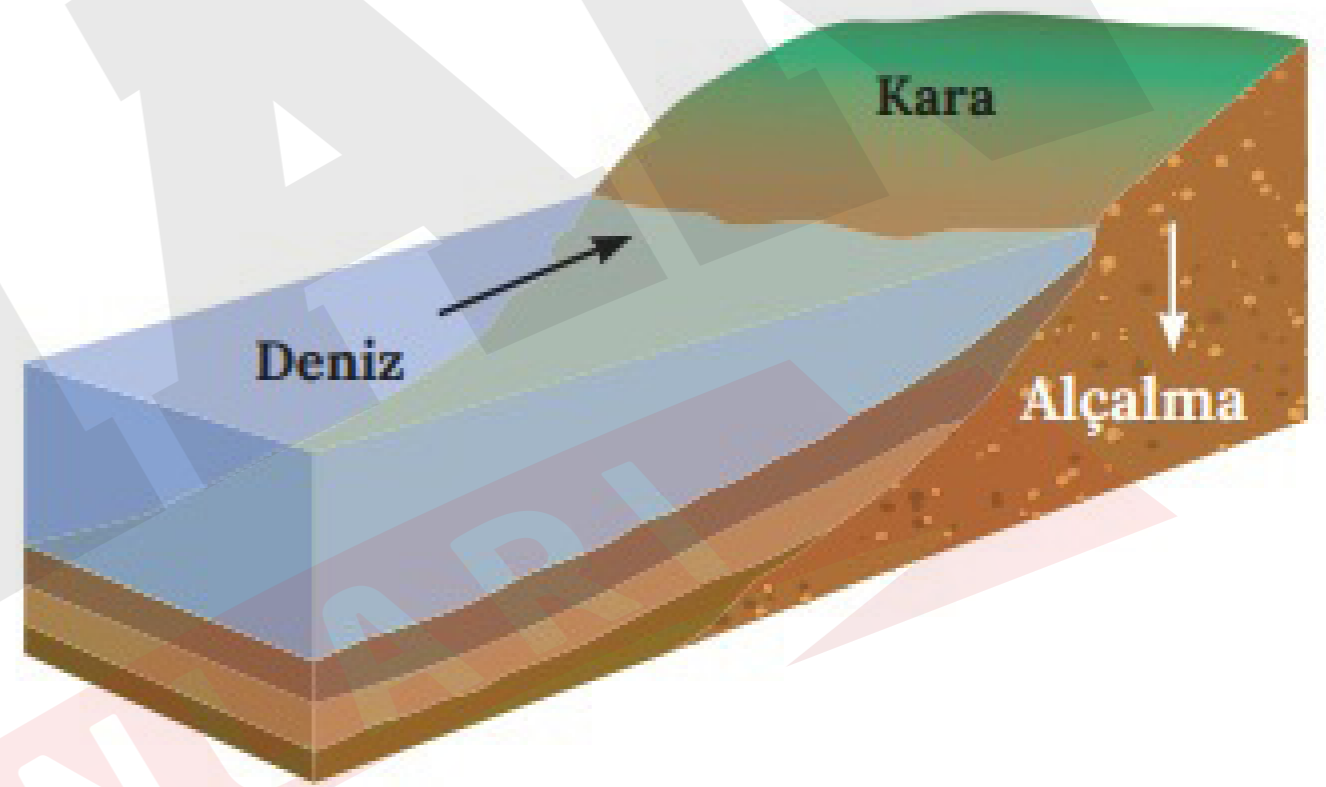
Birikme sonucu yük artar ve arazi alçalır.

İzostatik dengenin bozulmasıyla hafifleyen tabakalar yükselirken ağırlaşan tabakalar çöker.

Regresyon (Deniz gerilemesi)

Transgresyon (Deniz ilerlemesi)

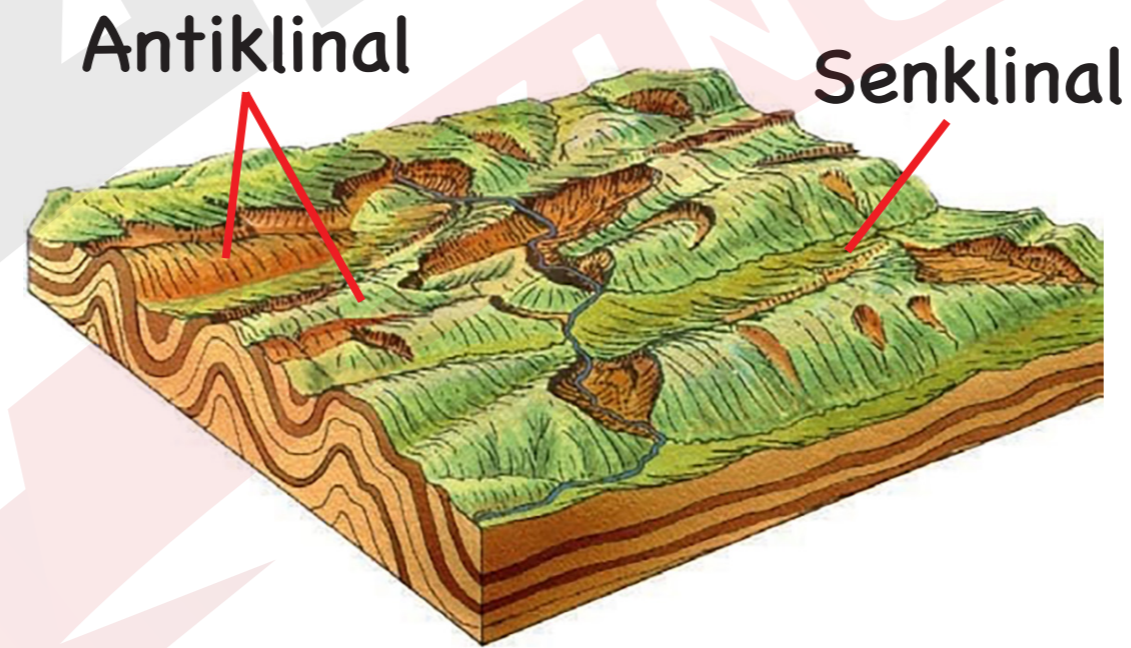
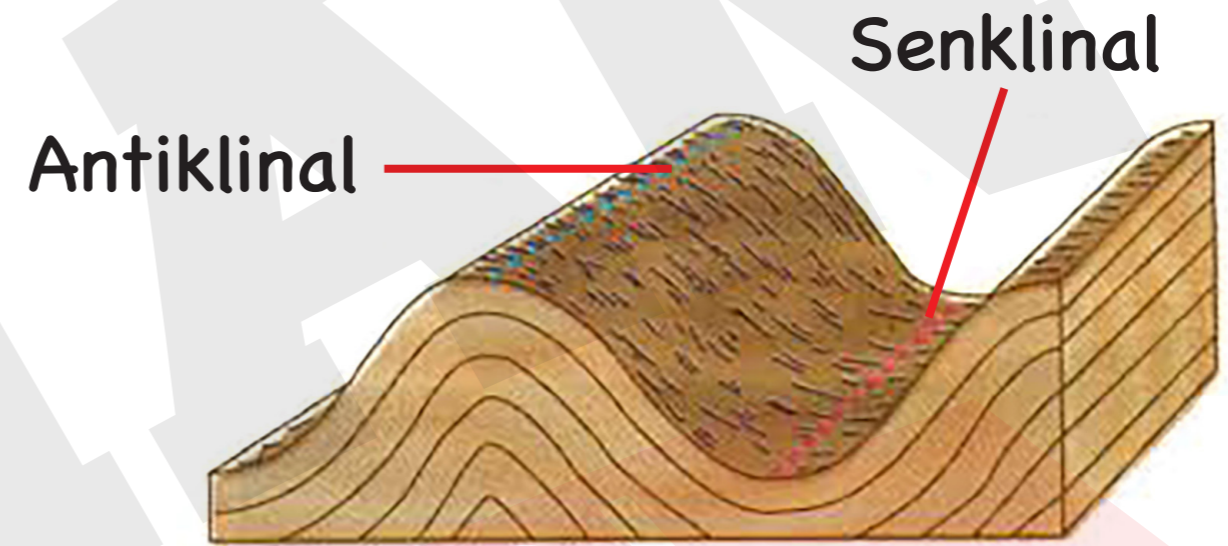
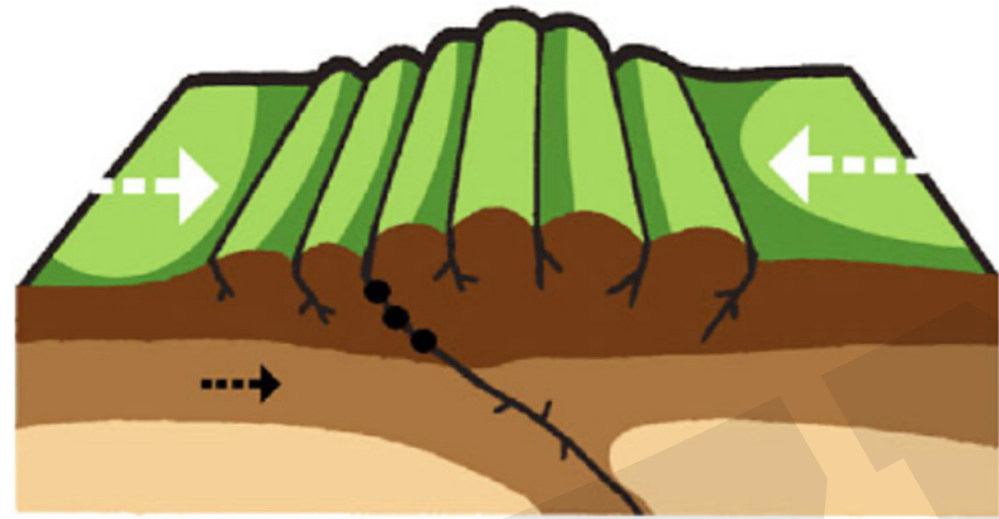

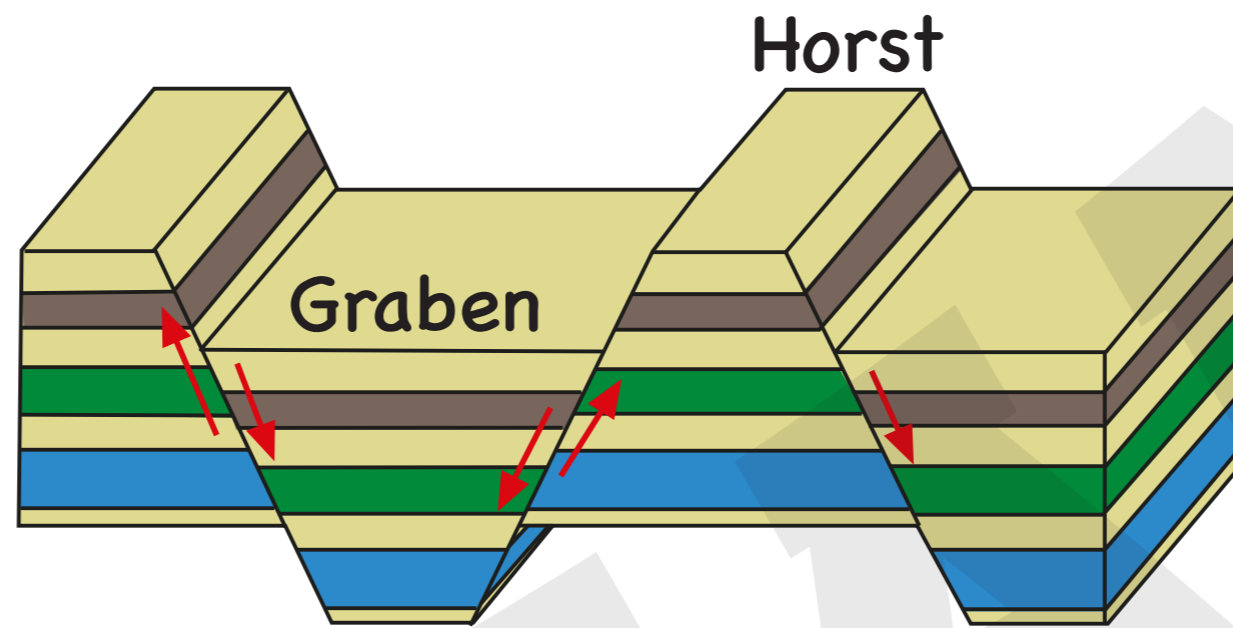

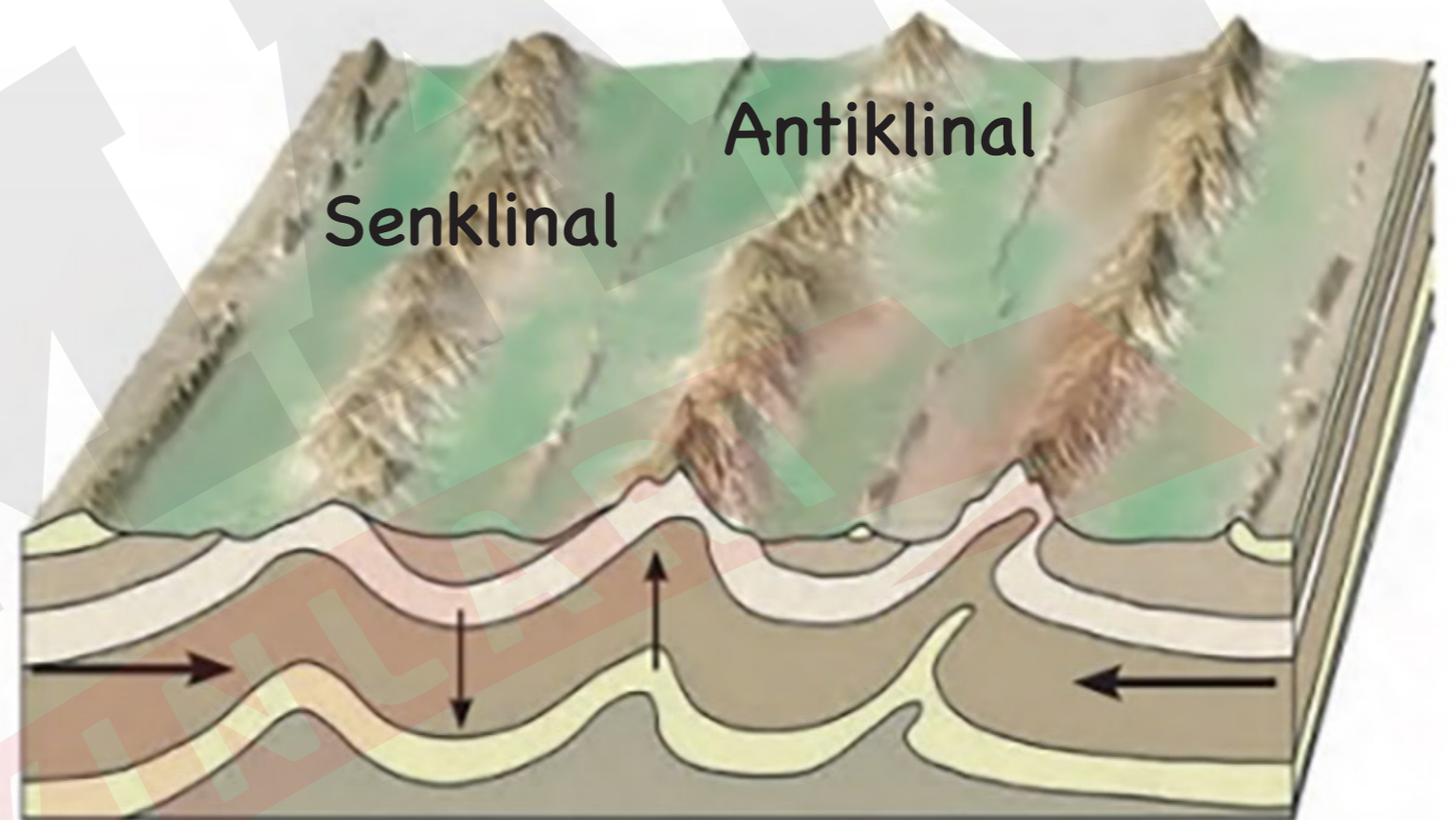
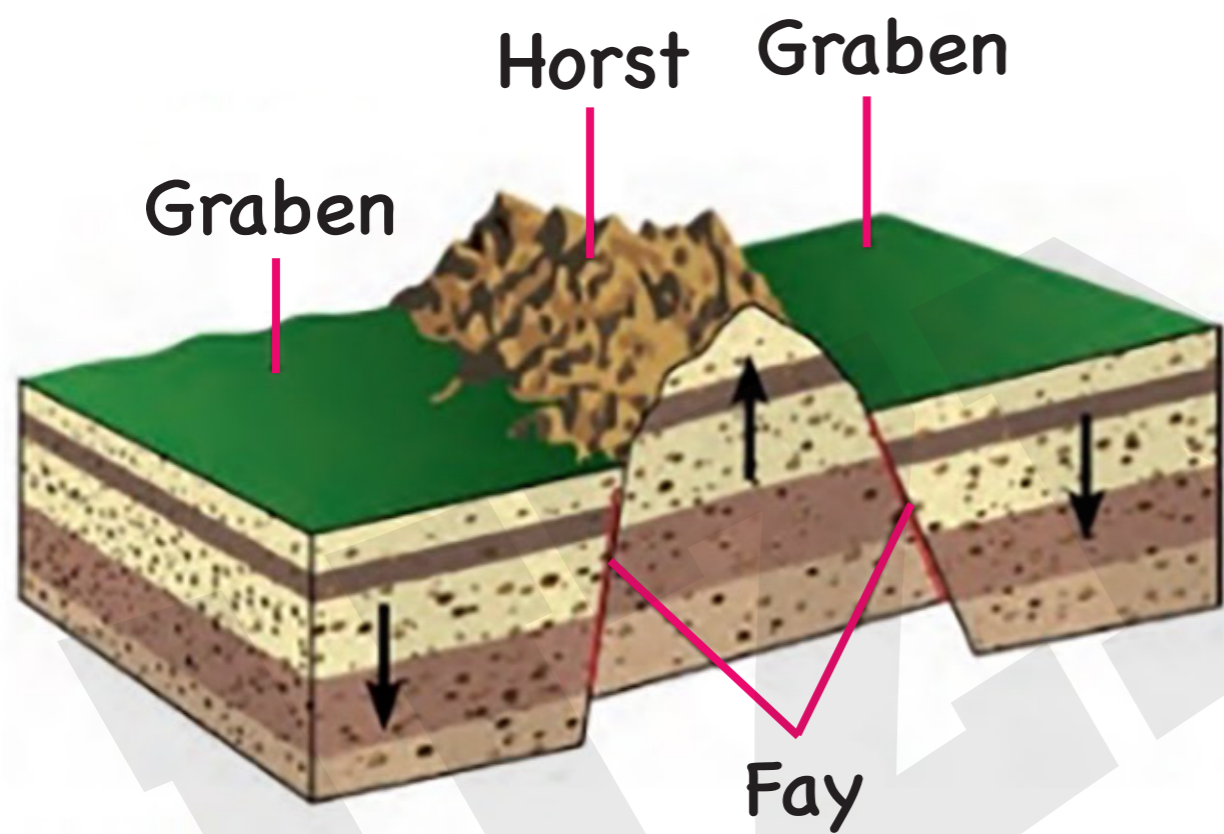

OROJENİK HAREKET (OROJENEZ)

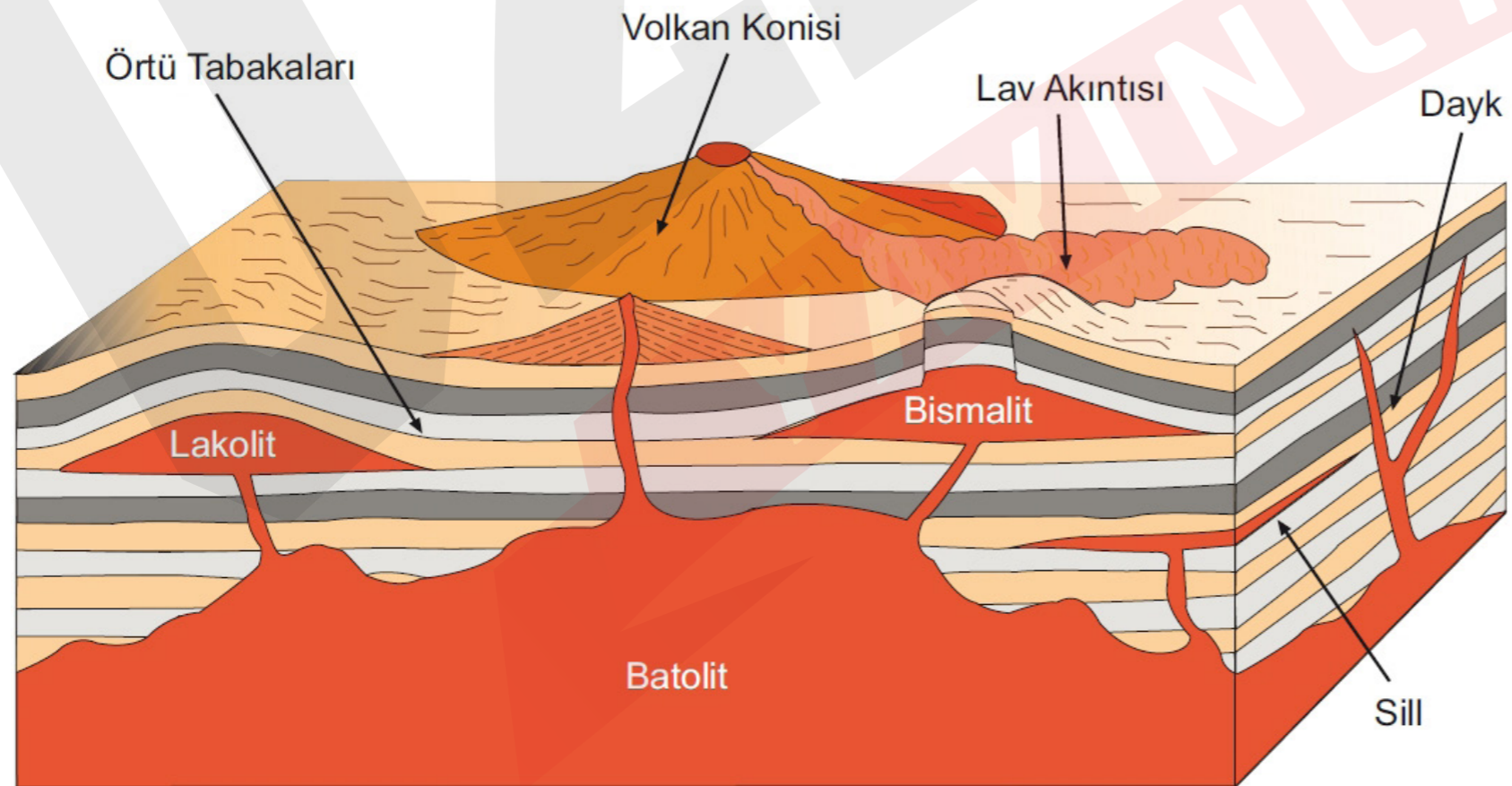
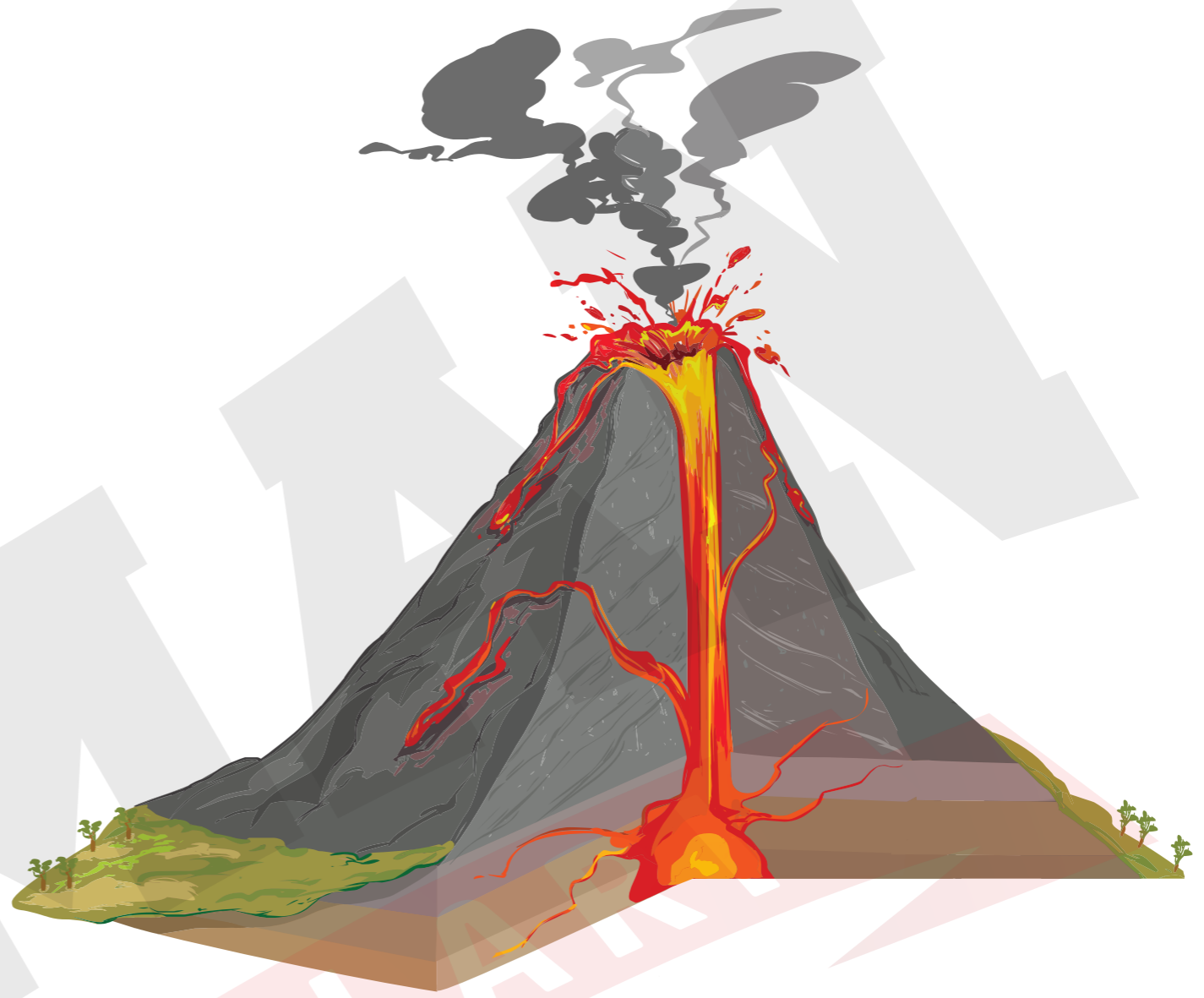

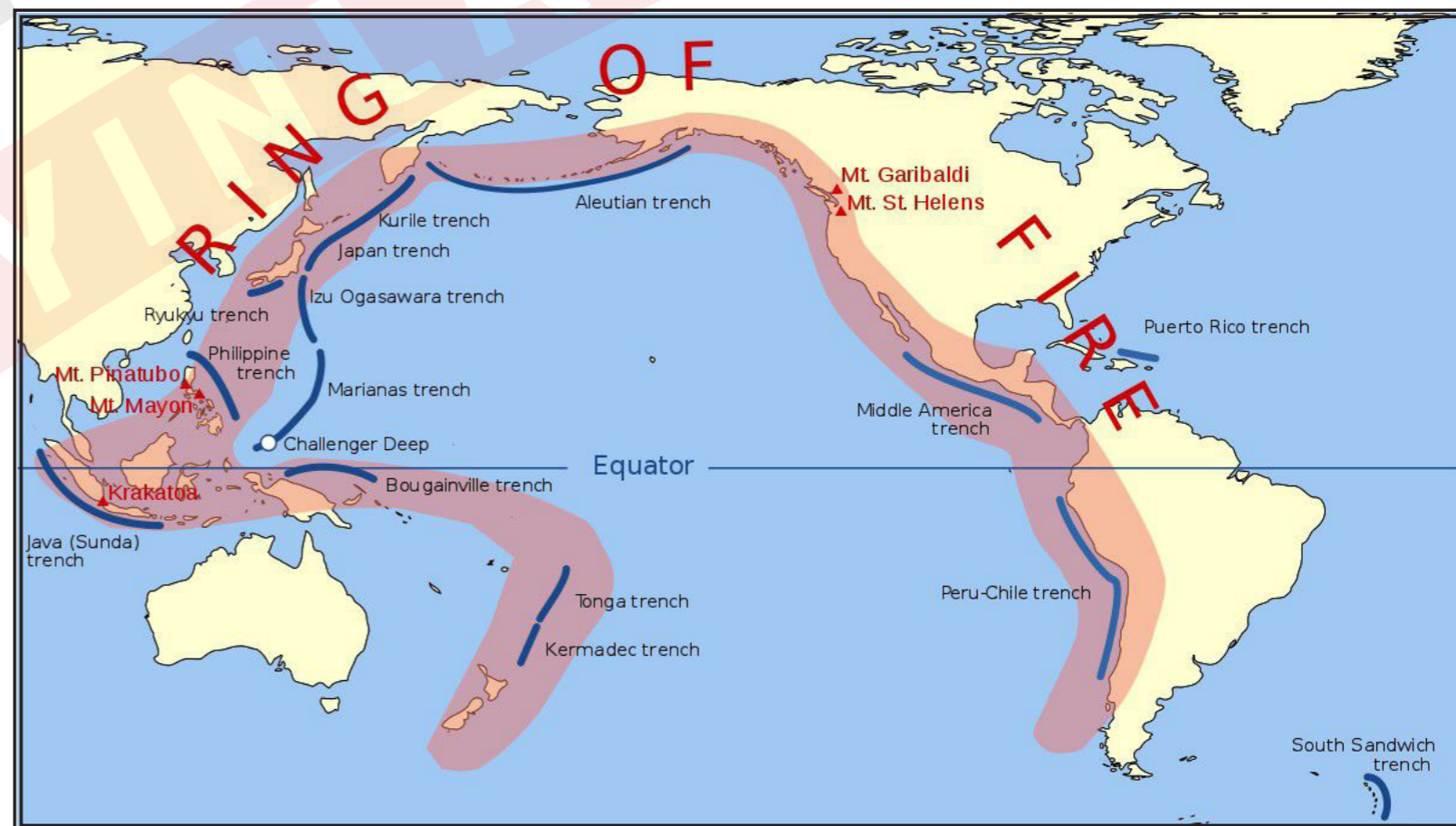
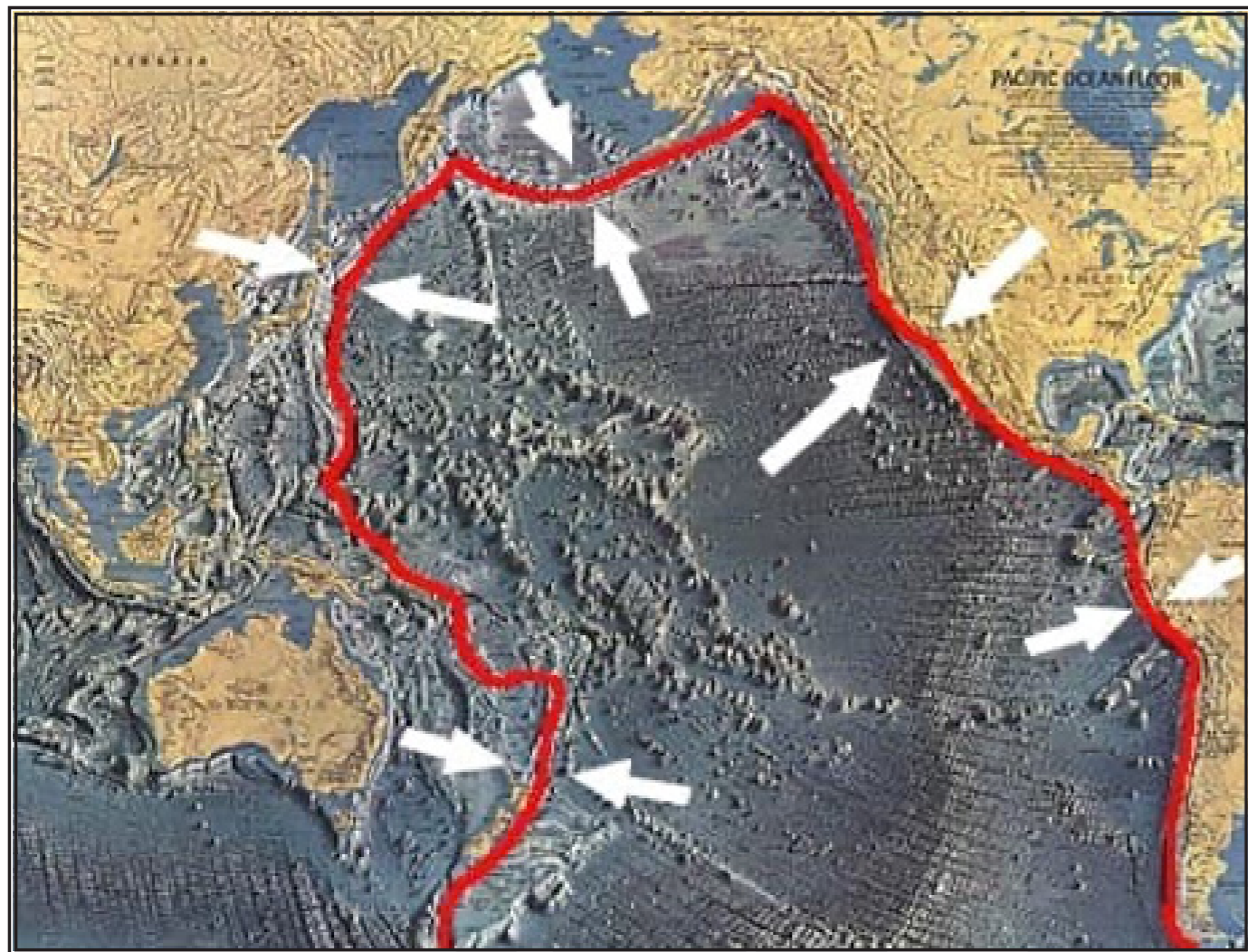

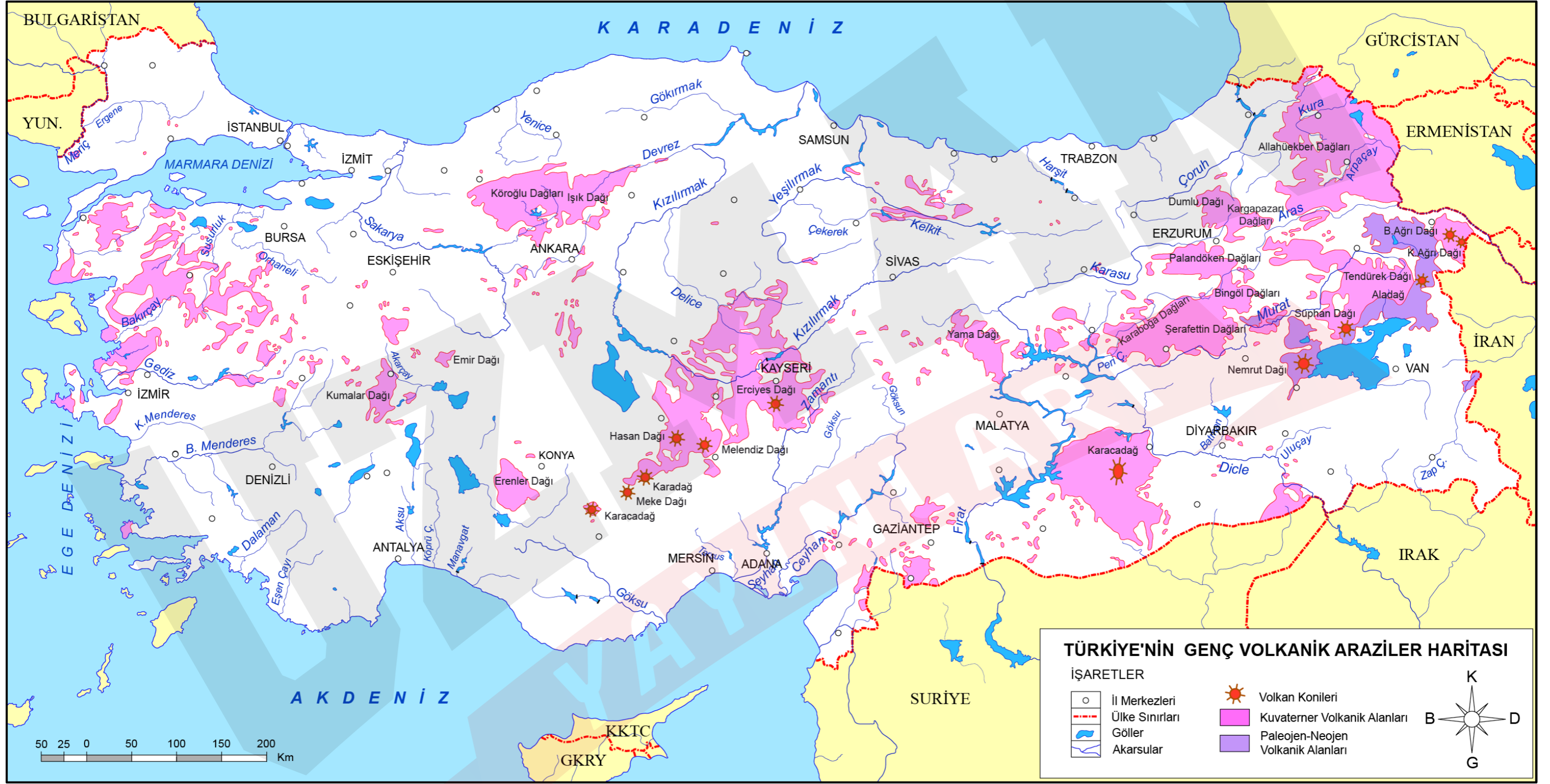

VOLKANİZMA

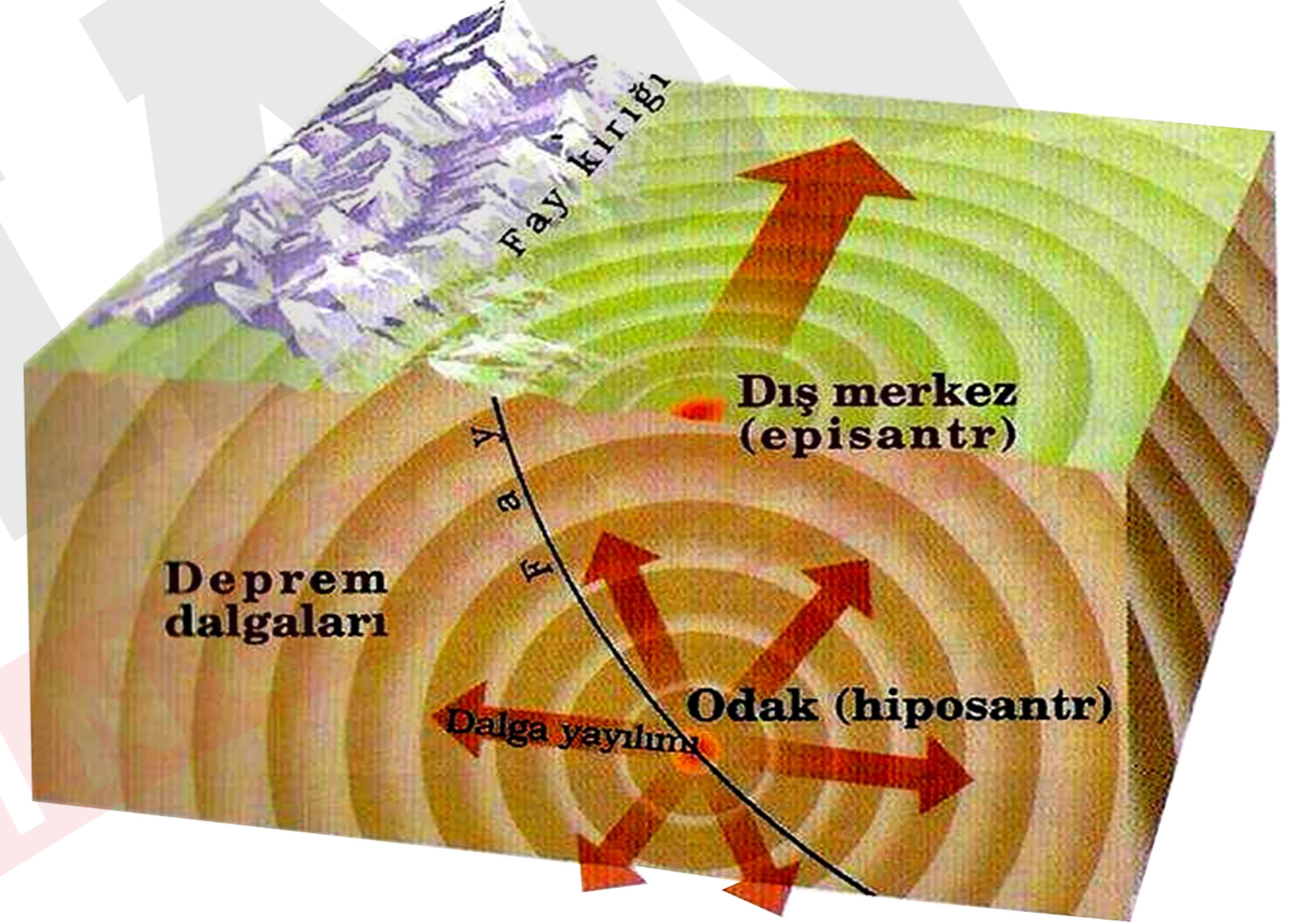

→ Türkiye'deki Volkanik Dağların Dağılışı

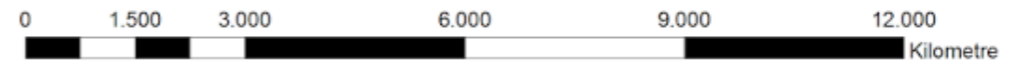
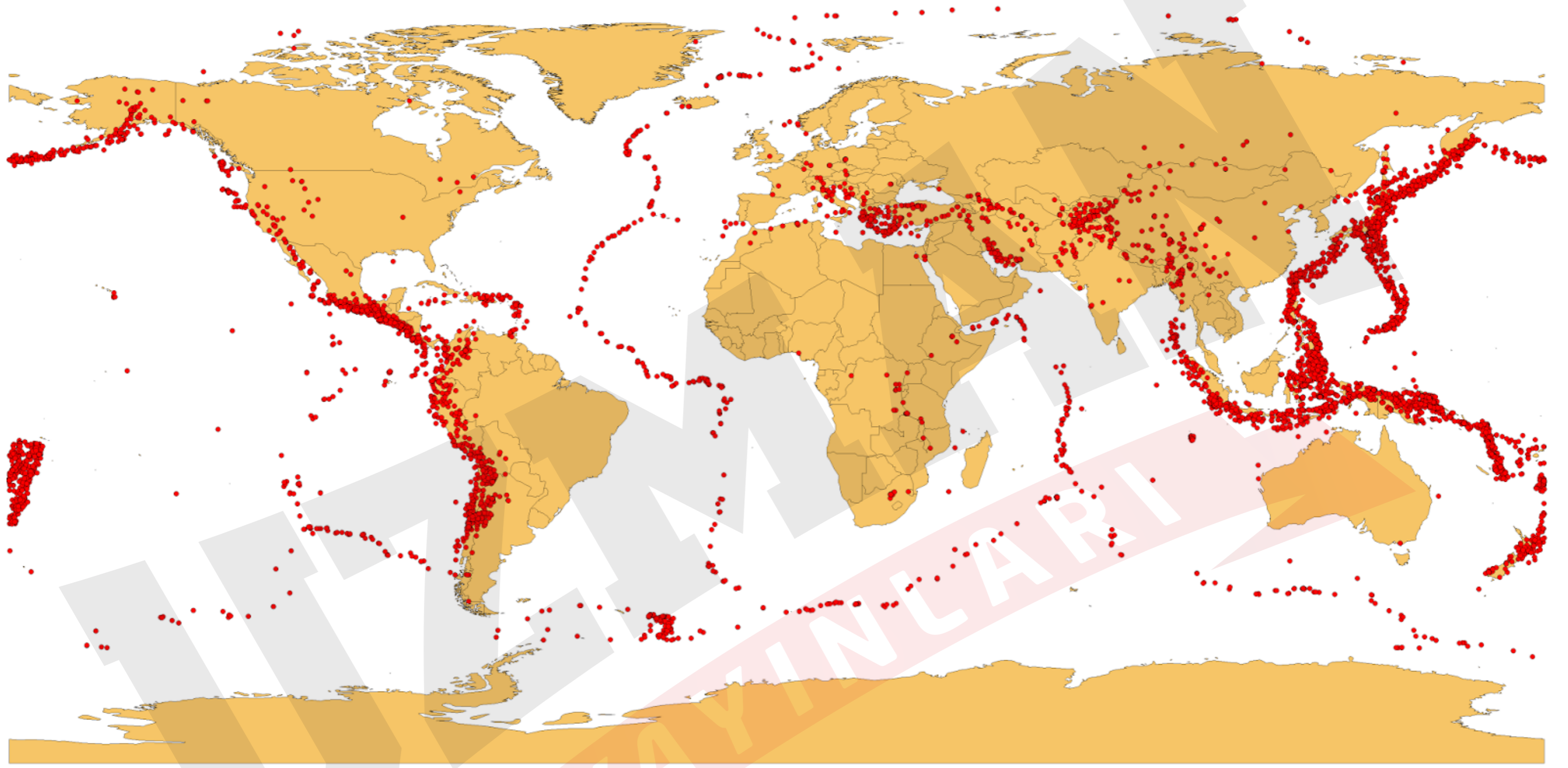
DEPREM (SEİZMA)

- GÖÇME DEPREMLERİ
- VOLKANİK DEPREMLER
- TEKTONİK DEPREMLER
- AÇIĞA ÇIKAN ENERJİ
- KIRILAN FAYIN UZUNLUĞU
- FAY DERİNLİĞİ
- DEPREMİN GERÇEKLEŞME SÜRESİ
- ZEMİN YAPISI

RİCHTER ÖLÇEĞİ (BÜYÜKLÜK) MERCALLİ CETVELİ (ŞİDDET)

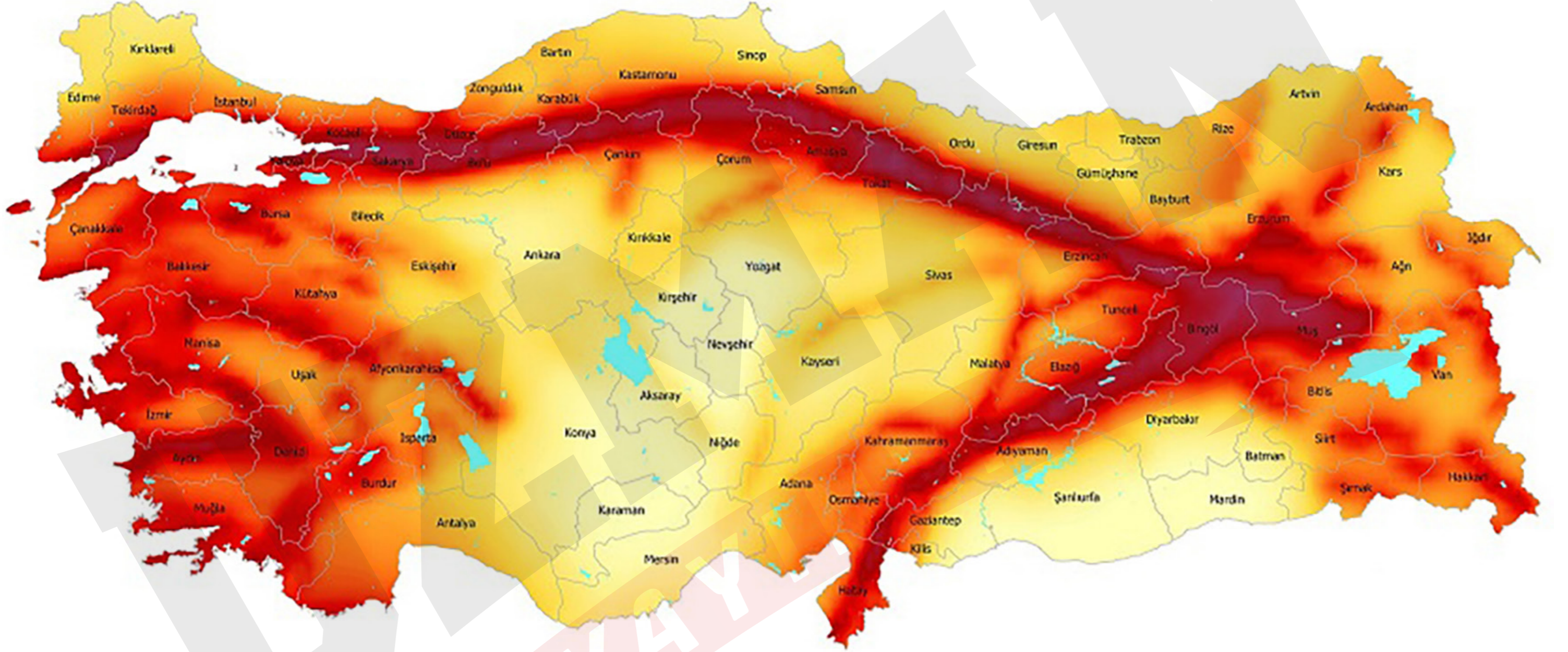
Büyük	Şiddet	Etkisi
0-1,9	I	Sadece cihazlar kaydeder, hissedilmez.
2-2,9	II	Çok hassas olanlar hisseder, asılı cisimler sallanır.
3-3,9	III	Ağır bir kamyon geçiyormuş gibi titreşim oluşturur, bazı insanlar hisseder.
4-4,9	IV - V	Pek çok insan hisseder. Aslı cisimler sallanır. Dolaplardaki tabak ve bardaklar kırılabilir.
5-5,9	VI	Herkes hisseder ve korku oluşur. Bacalar devrilir.
6-6,9	VII - IX	Binalar güçlü sansıntıdan etkilenir ve çatlaklar oluşur. Çünkü binalar yıkılır.
7-7,9	X - XI	Halk arasında büyük panik havası oluşur. Yer kabuğunda kırılmalar meydana gelir. Sağlam binalar ayakta kalır, zayıf binalar yıkılır.
8-8,6	XII	Hemen hemen herşey yıkılır. Çok büyük can ve mal kayıpları oluşur.

Dünya Deprem Haritası

- Depremler
- Ülkeler

→ Türkiye Deprem Tehlike Haritası

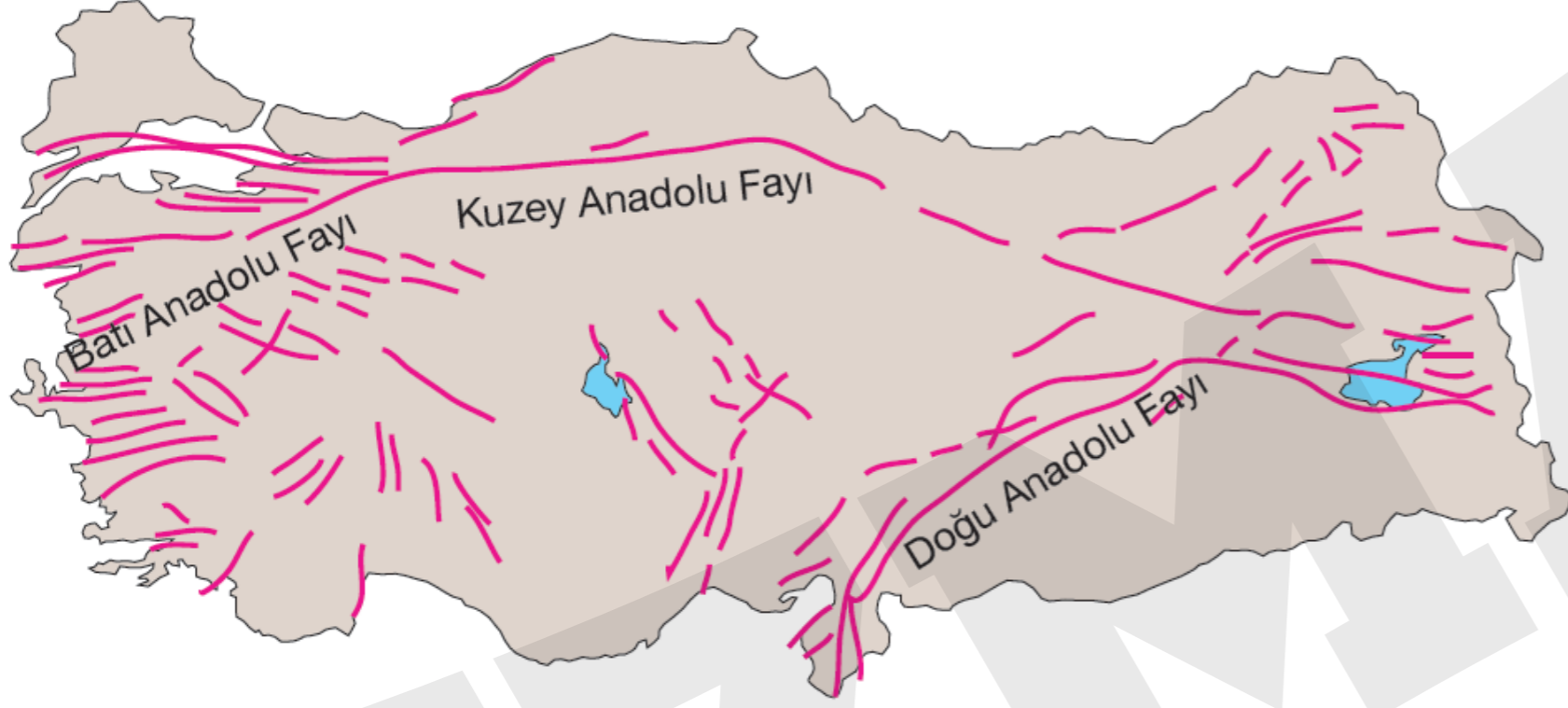
Örnek:

Dünya'nın pek çok yerinde olduğu gibi Türkiye'de de epirojenez olaylar sürmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu hareketlere örnek gösterilemez?

- A) Anadolu yarımadasının yükselmesi
- B) Gediz grabeninde yer sarsıntılarının yaşanması
- C) Ergene Havza'sında çökmelerin olması
- D) Çukurova'da alçalmanın görülmesi
- E) Karadeniz, Akdeniz dibinde biriken tortulların alçalmaya yol açması

Örnek:

Yukarıdaki Türkiye haritasında belli başlı fay hatları gösterilmiştir.

Aşağıdaki illerden hangisi Kuzey Anadolu fayı üzerinde yer almaz?

- A) Amasya B) Tokat C) Erzincan
D) Malatya E) Sakarya

Örnek:

Aşağıdaki olay ve süreçlerden hangisi iç kuvvetlerle açıklanamaz?

- A) Yan basınçlarla sıkışan esnek tabakaların kıvrılarak kıvrımlı dağları oluşturması
- B) Çeşitli materyallerin birikmesi sonucu karanın ağırlaşarak çökmesi ve deniz ilerlemesinin meydana gelmesi
- C) Magmanın yer yüzüne ulaşamayıp, yer kabuğunun değişik derinliklerde soğuyup katılaşması sonucu batolit, lakolit, sill ve daykların oluşması
- D) Volkanik patlama sırasında aktif volkanların çevresinde depremlerin meydana gelmesi
- E) Ayın çekim gücünün etkisi ile suların kabarıp çekilmesi